

Gammel folkevise bekræftet ved kirkeistandsættelse

Søndbjerg Kirkes omfattende istandsættelse til 400.000 kr. slutter med genåbning på søndag.

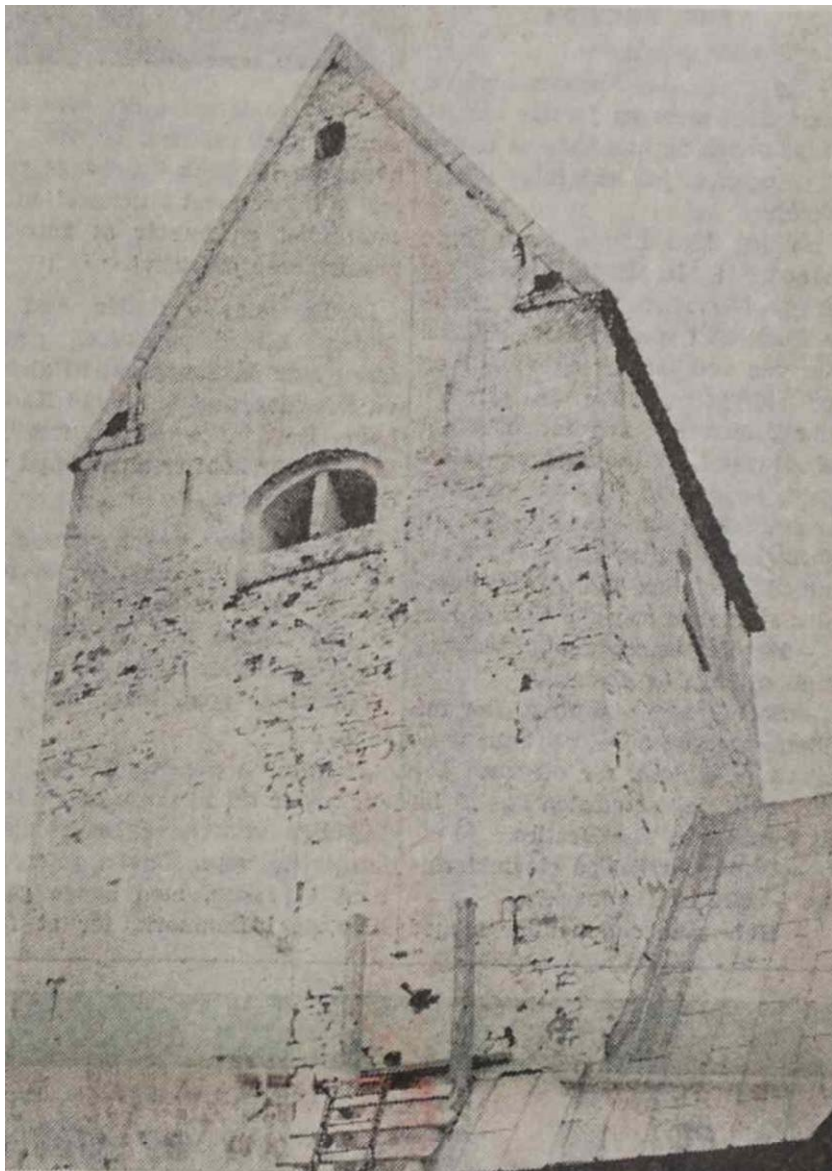
På Thyholm har lige til nutiden levet en middelalderlig folkevise med en skildring af Søndbjerg Kirkes brand i forbindelse med et kærlighedsdrama, men ud over folkevise-ns flygtige vidnesbyrd har man ikke haft egentlige holdepunkter for sandheden. Det har man imidlertid fået ved den omfattende istandsættelse af kirken, som nu er afsluttet. Der er fundet tydelige spor af, at kirken på et tidspunkt har været udsat for en voldsom brand, som har fået det oprindelige tårn til at styrte sammen.

Istandsættelsen blev naturligvis ikke foretaget for at få gennemført historiske undersøgelser. Lærer Kr. Madsen, Søndbjerg, som er formand for det udvalg, der har stået for istandsættelsen, fortæller, at menighedsrådet allerede for år siden besluttede, at der skulle foretages en indvendig restaurering, og under forberedelserne hertil blev det konstateret, at det gotiske tårn, bygget af munkesten og antagelig 500 år gammelt, var så brøstfældigt, at det truede

med at synke i grus når som helst. Denne opdagelse fremskyndede arbejdet og gjorde det samtidig langt dyrere end først beregnet.

400.000 kr. for hele istandsættelsen.

Først måtte man i gang med tårnet, og det lykkedes at få arbejdet gennemført uden at der skete sammenstyrtninger. Hele istandsættelsen kom til at koste 400.000 kr. Menighedsrådet modtog til delvis dækning heraf et statstilskud på 150.000 kr., der blev optaget et lån på 200.000 kr. i kommunekreditforeningen, og nogle midler havde man selv, så hele finansieringsproblemet var forholdsvis hurtigt klaret.

Søndbjerg Kirkes tårn før restaureringen. Der var store revner, og tårnet var lige ved at falde sammen.

Når menigheden igen samles i kirken på søndag, efter at den har været lukket i mange måneder, vil følgende arbejder være foretaget: tårnet er grundigt istandsat, blytaget på kirkeskibets sydside er omstøbt, der er lagt blytag på våbenhuset, kirken har fået nyt gulv, inventaret er delvis ombygget, prædikestol og altertavle, begge fra 1709, er restaureret og malet i de oprindelige farver, orglet er istandsat og kalkmalerierne i koret er restaureret.

Det har i øvrigt vist sig, at kirken har været helt dækket af kalkmalerier. I tårnrummet er fundet levn af malerier, nøje svarende til den type, der er bevaret i koret, og på kirkeskibets vægge har man også fundet fragmenter af billeder, men uden at der har været mulighed for at få dem bevaret.

Døbefonten, der blev knust ved branden.

Arkitekt Poul Hansen, Thisted, har planlagt hele restaureringsarbejdet, og som dengang omtalt blev der under arbejdets gennemførelse gjort interessante fund. Indmuret i tårnmuren fandt man brudstykker af en gammel døbefont. Det kunne konstateres, at den nederste del af tårnet var opbygget af granitkvadre, som var mere eller mindre beskadigede og ildskørnede, og museumsinspektør Knud Krogh, som på nationalmuseets vegne foretog en række undersøgelser, mente at kunne fastslå, at det oprindelige kirketårn en gang var styrtet sammen under en brand, så døbefonten var knust. Døbefontens fod blev en del ramponeret, men den kunne fortsat anvendes, og en sammenligning viste, at foden til den døbefont, som anvendes i kirken, passede nøje til brudstykkerne af døbefonten, der havde været indmuret i kirketårnet.

Hvornår kirken var brændt kunne derimod ikke fastslås, men da det nuværende tårn er ca. 500 år gammelt, må branden ligge lige så langt - og endnu længere - tilbage i historien. Det var også bekræftet, at Søndbjerg Kirke havde haft et oprindeligt romansk tårn, så den hørte til den forholdsvis sjældne type af såkaldte stormandskirker.

Ved kirkens nordside blev fremdraget fundamenter fra et meget gammelt bygningsværk. Museumsinspektør Krogh foretog udgravninger og fandt hele grundmuren, men det er ikke lykkedes at bestemme, hvad det har været for en bygning, som engang stod på kirkegården i forbindelse med kirken. Man gætter på et middelalderligt kapel.

Kirkens genåbning.

Når menigheden samles til genåbningsgudstjeneste søndag eftermiddag, vil den kunne glæde sig over, at Søndbjerg Kirke nu er smukt og omhyggeligt restaureret, så den vil kunne stå i endnu mange år. Lokale håndværkere har fået arbejdet betroet og har udført det på en god og omhyggelig måde.

Biskop Erik Jensen har givet tilsagn om at prædike ved gudstjenesten, og biskoppen ledsages af provst A.C.D. Bertelsen, Søndbjerg, Søndbjergs tidligere sognepræst, provst emer. C. Nørsøller-Jensen, Fredericia, og af nabopræsterne Hermansen, Hvidbjerg, og E. Christiansen, Jegindø.

Efter gudstjenesten samles menigheden med biskoppen til en sammenkomst i Uglev.

Tidligere artikler fra Thisted Amts Tidende:

1967.04.04 TAT 5 Søndbjerg Kirkes 500 år gamle tårn er i fare for nedstyrtning

1967.11.04 TAT 5 Søndbjerg Kirke blev bygget som stormandskirke